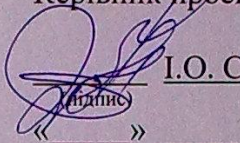

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра менеджменту (№ 602)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник проектної групи

I.O. Самойленко
(ініціали та прізвище)
«___» _____ 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Методологія і організація наукових досліджень
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 073 «Менеджмент»
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: «Менеджмент»
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

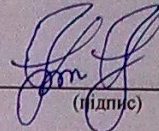
Харків 2020 рік

Робоча програма «Методологія і організація наукових досліджень»
(назва дисципліни)

для студентів за спеціальністю 073 «Менеджмент»,
освітньою програмою «Менеджмент»

«27» серпня 2020 р., – 9 с.

Розробник: Вартанян В.М., д.т.н., професор каф. 602
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

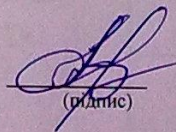

(підпис)

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри менеджменту (№ 602)
(назва кафедри)

Протокол № 1 від «31» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри д.е.н., професор
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

А.В. Доронін
(ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів – 5	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u> (шифр і найменування) Спеціальність <u>073 «Менеджмент»</u> (код і найменування) Освітня програма <u>«Менеджмент»</u> (найменування) Рівень вищої освіти: <u>другий</u> (магістерський)	Вибіркова
Кількість модулів – 2		Навчальний рік
Кількість змістовних модулів – 2		2020/2021
Індивідуальне завдання <u>РР «Прогнозування економічних показників виробничих процесів машинобудівного підприємства на прикладі підприємства (назва підприємства)»</u> (назва)		Семестр
Загальна кількість годин – 48/150 <i>кількість годин аудиторних занять* / загальна кількість годин</i>		1-й
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 <i>кількість годин</i> самостійної роботи студента – 7 <i>кількість годин</i>	Лекції*	
	16 годин	
	Практичні, семінарські*	
	32 годин	
	Лабораторні*	
– годин		
Самостійна робота		
102 годин		
Вид контролю модульний контроль, іспит		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: 48/102 - кількість годин аудиторних занять/ кількість годин самостійної роботи.

* Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину залежно від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення: формування знань про принципи й етапи проведення наукового дослідження, опрацювання результатів наукових досліджень, правила складання звіту про наукову роботу, його структуру і зміст; правила оформлення магістерських робіт.

Завдання: освоєння теоретичного матеріалу (підручників, монографій, статей тощо) та розгляд і вирішення практичних задач, що виникають під час наукової діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей:**

Загальні:

- ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

та фахові

- СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;
- СК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом;
- СК14. Вміти підготувати і провести експеримент, обробити результати досліджень і оформити їх у вигляді наукового звіту, статей в науково-економічний збірник, патентів.

Програмні результати навчання:

- РН1 – критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;
- РН2 – ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;
- РН13 – вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу);
- РН14 – вміти моделювати об'єкти і процеси у сфері менеджменту, застосовуючи математичні методи та інформаційні технології.

Міждисциплінарні зв'язки: сучасна економічна теорія, математико-статистичні методи економічних досліджень, соціально-економічна діагностика діяльності підприємства в умовах глобалізації.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовний модуль №1 «Методи наукових досліджень. Вибір напрямку наукового дослідництва та етапи науково-дослідницької роботи»

ТЕМА 1. Вступ до навчальної дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень».

Види творчої діяльності студентів. Предмет вивчення і задачі дисципліни „Методологія і організація наукових досліджень студентів. *Основи наукових досліджень. Класифікація наук.* Основні прогресивні вади сучасної науки. Раціональний режим труда наукового працівника. Перетворення науки в безпосередню продуктивну силу. її вплив на розвиток суспільства, суспільного виробництва, культури і мистецтва. Класифікація наук, їх спеціалізація і дріблення. Відмирання старих і народження нових наук. Підсилення контактів, взаємодія і

взаємо проникливість наук і наукових дисциплін. Стики наук і відповідні дослідження. Практичне значення класифікації наук.

ТЕМА 2. Методи наукових досліджень. Вибір напрямку наукового дослідництва та етапи науково-дослідницької роботи. Ціль наукового дослідництва. Види наукових дослідницьких. Фундаментальні, прикладні дослідництва, пошукові, розробки. Вибір теми для наукових дослідницьких. Наукові направлення. Наукові питання. Етапи науково-дослідницької роботи. Оцінка економічної ефективності наукової теми.

ТЕМА 3. Зміст наукової роботи студентів магістрантів. Оформлення результатів дослідження. Робота над рукописом наукового труда, доповіді і повідомлення. Вимоги до літературного оформлення, композиція, архітектоніка. Конструктивно-синтетичний і критико-аналітичний види науково-літературної діяльності. Остаточне виправлення, бібліографія, посилання та інше. Календарні строки написання. Редагування, критика і обговорення. Рецензування. Оформлення науково-технічних звітів і дисертаційних робіт. Методика впровадження НДР на Україні. Спільна робота спеціалістів підприємств, наукових закладів і вузів.

Модульний контроль

Змістовний модуль №2 «Наукові проблеми та обґрунтування теми дослідження. Основи методології НДР»

ТЕМА 4. Наукові методи в дослідженні.. Основні поняття математичної статистики. Оцінка взаємного впливу факторів. Кореляція. Регресивний аналіз. Пошукові дослід. їх оптимальне число. Основні дослід. Схема визначення кількості взаємозв'язаних основних дослідів. Багатофакторний експеримент. Основні і другорядні фактори. Браковані дослід. Узагальнення і обробка експериментальних даних. Обміркування одержаних результатів з позиції відповідності поставлених завдань. Інтуїція, переростання гіпотези в теорію.

ТЕМА 5. Наукові проблеми та обґрунтування теми дослідження. Основи методології НДР. Методика НДР. Загальна і окрема (поодинокі) методика теоретичних і експериментальних робіт. Дослідження і етапи його використання. Ідея. Вибір теми дослідження, яка відрізняється актуальністю, новизною і практичною значущістю. її зв'язок з задачами конкретного виробництва, науковими направленнями кафедр, проблемних і галузевих лабораторій. Роль наукового керівника в виборі теми самостійної роботи. Установлення об'єму і змісту робіт по темі в залежності від моти і задач дослідження.

ТЕМА 6. Методика роботи над літературними джерелами. Первинний огляд літератури, ознайомлення з анотацією, введенням, змістом, укладенням. Конспектування, вибіркове вивчення, складанням анотованих карток, тематичних оглядів, рефератів. Виписки, цитати, цифрові дані. Посилання на літературне джерело. Підбір, вивчення літератури, практичного матеріалу.

Модульний контроль

Модуль 2

Індивідуальне завдання: РР «Прогнозування економічних показників виробничих процесів машинобудівного підприємства на прикладі підприємства

..... (назва підприємства)»

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	У тому числі			
		л	п	лаб.	с. р.
	1	2	3	4	5
Модуль 1					
Змістовний модуль 1. «Методи наукових досліджень. Вибір напрямку наукового дослідництва та етапи науково-дослідницької роботи»					
Тема 1. Вступ до навчальної дисципліни. Основи наукових досліджень. Класифікація наук.	16	2	4		10
Тема 2. Методи наукових досліджень. Вибір напрямку наукового дослідництва та етапи науково-дослідницької роботи.	40	4	6		20
Тема 3. Зміст наукової роботи студентів магістрантів.	22	4	8		10
Разом за змістовним модулем 1	78	10	18		40
Змістовний модуль 2. «Наукові проблеми та обґрунтування теми дослідження. Основи методології НДР»					
Тема 4. Наукові методи в дослідженні.	28	2	6		20
Тема 5. Наукові проблеми та обґрунтування теми дослідження.	18	2	6		10
Тема 6. Методика роботи над літературними джерелами..	16	2	2		12
Разом за змістовним модулем 2	62	6	14		42
Усього годин	130	16	32		82
Модуль 2					
Індивідуальне завдання (РР)	20	-	-	-	20
Усього годин	150	16	32		102

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	
1	Вступ до навчальної дисципліни. Основи наукових досліджень. Класифікація наук.	4	
2	Методи наукових досліджень. Вибір напрямку наукового дослідництва та етапи науково-дослідницької роботи.	6	
3	Зміст наукової роботи студентів магістрантів.	8	
4	Наукові методи в дослідженні.	6	
5	Наукові проблеми та обґрунтування теми дослідження.	6	
6	Методика роботи над літературними джерелами..	2	
	Разом	32	

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	
1			
2			
	Разом		

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	
1	Вступ до навчальної дисципліни. Основи наукових досліджень. Класифікація наук.	10	
2	Методи наукових досліджень. Вибір напряму наукового дослідництва та етапи науково-дослідницької роботи.	30	
3	Зміст наукової роботи студентів магістрантів.	10	
4	Наукові методи в дослідженні.	10	
5	Наукові проблеми та обґрунтування теми дослідження.	10	
6	Методика роботи над літературними джерелами..	12	
7	Виконання Індивідуальне завдання: РР	20	
	Разом	102	

9. Індивідуальні завдання

Виконання розрахункової роботи за тематикою, затвердженою на засіданні кафедри 602: «Прогнозування економічних показників виробничих процесів машинобудівного підприємства на прикладі підприємства»
(назва підприємства)

10. Методи навчання

Словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.); наочні (ілюстрування, демонстрування) та практичні (практичні роботи, індивідуальне опитування, тестування).

11. Методи контролю

Контроль і оцінювання якості набутих знань, умінь та практичних навичок студентів має системний характер, базується на принципі наскрізного контролю, який дозволяє забезпечити взаємозв'язок між усіма видами навчального процесу: лекції, практичні заняття, самостійна та індивідуальна робота студента, поточний контроль, іспит. Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів підсумкового контролю у вигляді письмового іспиту.

12. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

12.1. Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання).

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (годин)	Сумарна кількість балів
Виконання і захист практичних робіт	0...6	8	0...48
Робота на лекціях та практичних заняттях	0...2	16	0...32
Виконання і захист індивідуального завдання (РР)	0...20	20 годин самостійної роб.	0...20
Усього за семестр			0...100

Семестровий контроль (іспит) проводиться за наявності допуску до іспиту. Під час складання семестрового іспиту студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з двох теоретичних запитань та одного практичного. Максимальна кількість балів за кожне питання: 30, 30, 40 (сума – 100 балів).

12.2. Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки:

- класифікація наук, види наукової діяльності студентів, методи планування і прогнозування науки і економіки; основи методології НДР;
- методика НДР (етапи проведення досліджень; планування експерименту, підготовку і проведення експериментів, узагальнення і обробку експериментальних даних, порядок оформлення і захист результатів дослідження; основи бібліографії; систему організації труда наукових співробітників;
- принципи взаємодії між урядовими, науково-дослідницькими організаціями та бізнесом на прикладі найбільш розвинутих країн світу.

Необхідний обсяг вмінь для одержання позитивної оцінки:

- уміло підготувати і провести експеримент; обробити результати досліджень і оформити їх у вигляді наукового звіту, статей в науково-економічний збірник, патентів;
- підвищення ефективності науково-дослідного труда;

12.3 Критерії оцінювання роботи студента

Задовільно (60-74). Показати мінімум знань та умінь. Виконати індивідуальні завдання та здати тестування. Знати класифікацію наук, види наукової діяльності студентів, методи планування і прогнозування науки і економіки; основи методології НДР; методику НДР (етапи проведення досліджень; планування експерименту, підготовку і проведення експериментів, узагальнення і обробку експериментальних даних, порядок оформлення і захист результатів дослідження; основи бібліографії; систему організації труда наукових співробітників;

Добре (75-89). Твердо опанувати перелік знань та умінь, захистити всі індивідуальні завдання, здати тестування та поза аудиторну самостійну роботу. Мати уяву про принципи взаємодії між урядовими, науково-дослідницькими організаціями та бізнесом на прикладі найбільш розвинутих країн світу.

Відмінно (90-100). Досконально знати всі теми та уміти застосовувати засоби підвищення ефективності науково-дослідного труда.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

13. Методичне забезпечення

1. Экономико-математическое моделирование [Текст] : учеб. пособие / В. М. Вартамян, Е. А. Воляк, В. Л. Петрик. – Х. : Нац. аэрокосм. ун-т им. Н. Е. Жуковского «Харьк. авиационн-т», 2014. – Ч. 2. – 141 с.

2. Моделювання й аналіз економічних процесів з використанням інтегрованих пакетів Excel і Maple [Текст] : навч. посібник / Вартамян В.М., Воляк О.О., Артьомова А.В. – Х. : Нац. аерокосм. ун-т ім. Н. Є. Жуковського «Харьк. авіац. ін-т», 2013. – 207 с.

3. Економіко-математичне моделювання [Текст] : навч. посібник до самостійного вивчення дисципліни / Вартамян В.М., Воляк О.О. – Х. : Нац. аерокосм. ун-т ім. Н. Є. Жуковського «Харьк. авіац. ін-т», 2011. – 128 с.

4. Вартамян, В. М. Прогностическое обеспечение научно-исследовательской работы магистра [Текст]: учебное пособие / В. М. Вартамян, Ю. А. Романенков. – Х. : Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2016. – 70 с.

5. Електронний ресурс, на якому розміщено навчально-методичний комплекс дисципліни:

<http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/Metodologiya%20Organizaciya%20Naukovih%20Doslidzhen.PDF>

14. Рекомендована література

Базова

1. Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» [Текст] / Ф.О. Чмиленко, Л.П. Жук. – Д.: РВВ ДНУ, 2014. – 48 с.

2. Бірта Г.О. «Методологія та організація наукових досліджень» [Текст] : навч.посіб/Г.О. Бірта, Ю.Г. Бургу – К.: Центр учбової літератури», 2014. – 142 с.

3. «Методологія та організація наукових досліджень» [Текст] : конспект лекцій / Н.Г. Ушакова, Л.О. Мельник ; Харк. держ. ун-т харч. та торг. –Х. : ХДУХТ, 2010. – 89 с.

4. Швець Ф.Д. Методологія та організація наукових досліджень. Навчальний посібник. – Рівне : НУВГП, 2016. – 151 с.

Допоміжна

5. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : посібник / О.І. Гуторов / Харк. нац. аграр. ун-т. – Х.: ХНАУ, 2017. – 57 с.

6. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник / О.І. Гуторов ; Харк. нац. аграр. ун-т. ім. В.В. Докучаєва – Х.: ХНАУ, 2017. – 272 с.

15. Інформаційні ресурси

[http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/Metodologiya I Organizaciya Programa.PDF](http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/Metodologiya%20I%20Organizaciya%20Programa.PDF)